

شخصیت‌های حج

(تحلیل رفتاری و گونه‌شناسی ۲۲ حاجی ایرانی)

نویسنده: دکتر سیداحمد طباطبایی

شرکت تعاونی

سازمان معین ادالته

طباطبایی، سید احمد، ۱۳۴۰ -	سرشناسه
شخصیت های حج (تحلیل رفتاری و گونه شناسی ۲۲ حاجی ایرانی) / نوشته سید احمد طباطبایی.	عنوان و نام پدیدآور
تهران: شرکت تعاونی سازمان معین ادارات، ۱۳۹۲.	مشخصات نشر
۱۵۲ ص	مشخصات ظاهری
۳۲۰۰۰ ریال ۹۷۸۹۶۴۷۸۲۳۵۱۷	شابک
فیفا	تفصیلات نویسی
حاجیان -- ایران -- روان شناسی	موضوع
حاجیان -- روان شناسی	موضوع
حاجیان -- ایران -- خاطرات	موضوع
حج -- خاطرات	موضوع
شرکت تعاونی سازمان معین ادارات	شناسه
۱۳۹۲ ۳ ش ۱۸۷ ط / ۸ / ۱۸۸ بر	رده بندی
۲۹۷/۳۵۷	رده بندی دیویی
۳۳۷۲۳۵۴	شماره کتابشناس ملی

۹۷۸-۹۶۴-۷۸۲۳-۵	شابک
978-964-7823-51-7	ISBN

شخصیت های حج	نام کتاب
دکتر سید احمد طباطبایی	گردآوری و تدوین
سازمان معین ادارات	ناشر
آتنا تفهیمی	حروفچینی
۱۰۰۰ جلد	تیراژ
اسفند ۹۲	چاپ اول
احمدی	چاپ و صحافی
۳۲۰۰۰ ریال	قیمت

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	مقدمه
۴	چرا طبل جدایی؟
	شخصیت‌های حج - سفید رنگارنگ
	معرفی شخصیت‌های حج
۲۵	۱. حاجی آزادی
۳۳	۲. حاجی راهب
۴۳	۳. حاجی لوطی
۴۶	۴. حاجی معتکف
۵۳	۵. حاجی دگراندیش
۶۶	۶. حاجی لجباز
۷۰	۷. حاجی مداح
۷۵	۸. حاجی عارف
۷۷	۹. حاجی مددکار
۸۲	۱۰. حاجی دکتر

۸۷	۱۱. حاجی شیک پوش
۹۰	۱۲. حاجیه خانم نمکی
۹۵	۱۳. حاجی شیخ
۹۹	۱۴. حاجیه خانم خندان
۱۰۱	۱۵. حاجی سخت گیر (مرتاض)
۱۰۷	۱۶. حاجی حانی
۱۱۲	۱۷. حاجی سازگار
۱۱۹	۱۸. حاجی لوده
۱۲۲	۱۹. حاجیه خانم قاری و قریب گیر
۱۳۲	۲۰. حاجی رفاه
۱۳۵	۲۱. حاجی نادم
۱۴۰	۲۲. حاجی عیال وار

مقدمه:

از آن زمان که روانه حج واجب شدم ندائی در درون مرا نهیب می‌زد که زمان را فراموش کنم اما از آن زمان تا کنون هرگز فکر نمی‌کردم در پوستین خلق افتم و خود را در امواج هجوم رفتارهای رنگارنگ حجاج گرفتار بینم و روایت کننده شخصیت‌های متفاوت روان را آن گویی امواج گرم دنیازدگی و عادت سرد کلیشه‌ای و گاه بیطانی یک‌نوازی‌های معنادار و گاه بی‌معنی هم وطنانمان در سفر حج در وجود من سار تخم‌های از انحطاط، شکاکیت و جدایی تا سر حد تناقض به در می‌آید و فرد را ناخودآگاه در پی مقصد گم شده‌ای روانه می‌کند که کسی را با مقاومت نیست. کسی لازم بود در آن حال و هوای بعد از عبور از سدگی نوشته‌های خود را ذره ذره به نمایشگاه وجودی خویش برایش فکری کند و تعصبات فرقه‌ای را مسخ شده ببیند و به قربانگاه برسد.

چون ذره گرچه حقیر، بین به دست عشق

که در هوای رخش چون به مهر برآمده

۲۲ شخصیت حج ایرانی قبل از آنکه به تعبیر هوای منوری مادکان

وحدت باشد، گویای تفاوت‌ها، تضادها، لج بازی‌ها و خوی‌های

کودکانه است که گاه قلب آدم از آن همه تشمت، اختلاف و تعارض

تیش می‌افتد. این نوشته بدون آنکه نویسنده حقیر دچار پیش‌فرضی

خودشیفتگی شده باشد، خود را در امواج سؤالات بی‌شمار گرفتار دید

خود را در ذکر تجارب و مستندسازی آن قبل از آنکه با بی‌خیالی و

بی‌اهمیتی از کنار آن بگذرد مسئول ثبت خصوصیات شخصیت‌ها دیده، تا

علاوه بر یک رنگی و زیبایی‌ها از دردها هم سخن گفته باشد و مبادا از آن همه نقش و نگار بر درو دیوار هستی غفلت شده باشد.

این همه نقش عجب بر در دیوار وجود

هر که فکرت نکند نقش بود بر دیوار

این کتاب با ۲۲ شخصیت آن در طوفان اندیشه‌های فلسفی که در اندیشه‌اندیشی بر نیامده و همچنین در پی چگونگی و چرائی رفتار است. تکلیف‌گرایی که با قواعد فقهی و تقلید ظاهر گرایش دارد و همه را ظاهر می‌داند و رفتار یکسان سوق می‌دهد و یا جوشش و شیدایی عرفانی که در پی راندیشی و رمزگشایی است، بر نیامده است. منشورهای متفاوت رفتار و شخصیت‌های رنگارنگ که در سفر سال ۱۳۹۰ در مقطع زمانی زمینی و حوادث سیاسی و اجتماعی به دلیل جغرافیای زمانی با هر آن سال همراه است خوانندگان محترمی که کتب حج حضرات علما و دانشمندان حوزه و دانشگاه چون آیت‌الله جوادی آملی، شهید مطهری، دکتر علی شریعتی، جلال آل احمد و سفرنامه‌های متفاوت از روایت‌های ابراهیم را مرور کرده باشند بیش از هر کس حریصانه و با ولع فراوان سخن روایت‌های داستان را دنبال خواهد کرد. فضای حج از نظر زمانی به سه دوره رنگارنگ رازآلود، اعتراض‌آمیز و انتقادی بوده است. در این مقطع از تاریخ و تعامل بین فلسفه، فقه و عرفان در شخصیت‌های این داستان به صورت خودکار با عقلانیت، شوریدگی و رازآلودگی همراه بوده و تبلور آن در شخصیت‌های این داستان نمود پیدا کرده است. نویسنده بدون آنکه بخواهد شخصیت ایده‌آل و تصویری روحانی و رماتیک از حج ارائه دهد

فرد را در امواجی از سوالات و پرسش‌های فلسفی و عرفانی قرار می‌دهد تا بتواند بت‌های درویشان را بشکنند و تلاش شده بدون نتیجه‌گیری بحث را به پایان ببرد تا خواننده خود در پی گمشده‌اش برآید و به تعبیر سعدی بهتر از هر زمان شرک تقوا نام خود را بر باد قلاشی دهد.

برخیز تا یک سو نهیم این دل از رق فام را
 بر باد قلاشی دهیم این شرک تقوا نام را
 هر ساعت نو قبله‌ای با بت پرستی می‌رود
 توحید ما عرصه کن تا بشکنیم اصنام را
 با باده‌ای خورده‌ام باری تمنا می‌کند
 تا که کار دلی فتن این پیر درداشام را